

Nota regulering reclame-uitingen 2010 (Reclamenota 2010)

§ 1 Inleiding

Op 5 juli 2005 hebben wij de Nota reclame-uitingen 2005 (Reclamenota 2005) vastgesteld. Aanleiding daarvoor was de toenemende wildgroei aan handelsreclame binnen de gemeente, met name langs de doorgaande wegen in het buitengebied. In dit beleid is vastgelegd hoe om te gaan met aanvragen om vergunning op basis van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) voor het plaatsen van reclame-uitingen.

De Reclamenota 2005 is gebaseerd op de APV, zoals die gold in 2005. Op dit moment is de APV van 2009 van toepassing. In deze APV heeft een vernummering van de artikelen plaats gevonden. Het is daarom dat de Reclamenota wordt aangepast aan de nu geldende APV.

Tevens is in de Reclamenota 2010 een regeling opgenomen voor het maken van reclame bij gemeenteraadsverkiezingen.

§ 2 Huidige regelgeving

2.1 Bepalingen ten aanzien van reclame-uitingen zijn hoofdzakelijk te vinden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en in de Woningwet.

a. Algemene Plaatselijke Verordening zoals die op 17 december 2009 is vastgesteld.

Artikel 2:10 Vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie van de weg (Dit artikel staat in Hoofdstuk 2 Openbare orde, Afdeling 5 Bruikbaarheid en aanzien van de weg).

Artikel 4:15 Vergunningsplicht handelsreclame (Dit artikel staat in Hoofdstuk 4 Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente, Afdeling 4 Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast).

b. Woningwet

Voor zover een reclame-uiting een bouwwerk is dient het plaatsen daarvan tevens te voldoen aan de eisen van de Woningwet. Voor de plaatsing van deze reclame-uitingen is een bouwvergunning vereist. Een bouwvergunning moet worden geweigerd wanneer de reclame-uiting in strijd is met het bestemmingsplan, niet voldoet aan redelijke eisen van welstand of anderszins niet voldoet aan het bepaalde in artikel 44 van de Woningwet.

2.2 Wanneer is vergunning vereist

Beantwoording van de vraag of voor het plaatsen van reclame-uitingen vergunning nodig is en zo ja, welke vergunning, is ingevolge de regelgeving afhankelijk van:

- a. de soort reclame;
- b. de locatie waar de reclame geplaatst wordt;
- c. de vraag of de reclame-uiting permanent of tijdelijk is;
- d. de vraag of de reclame-uiting al dan niet een bouwwerk is.

a. Het begrip "reclame"

Reclame kan onderverdeeld worden in handelsreclame en in reclame voor ideële doeleinden.

Handelsreclame:

Volgens de Algemene plaatselijke verordening (APV) wordt hieronder verstaan:

"Iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen". Bij handelsreclame staat dus een materiële doelstelling voorop.

Reclame voor ideële doeleinden

De APV kent hiervoor geen omschrijving. Daarom moet het begrip "reclame voor ideële doeleinden" in het kader van deze nota worden ontwikkeld. Er mag vanuit gegaan worden dat bij ideële reclame een ander belang wordt gediend dan een commercieel belang. In ieder geval zal het dienen van een commercieel belang niet voorop moeten staan. Onder reclame voor ideële doeleinden kan dan worden verstaan: "Iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten zonder commercieel belang", bijvoorbeeld een tijdelijke aankondiging van het Rode Kruis, van Malden Promotion of van plaatselijke sport- en culturele verenigingen, maar ook een permanente aankondiging, zoals een informatiebord over archeologie. Uiteraard zal de grens tussen handelsreclame en reclame voor ideële doeleinden niet altijd even scherp zijn. Zo moet volgens de jurisprudentie een reclame voor een voetbalwedstrijd gezien worden als een commerciële reclame.

b. Locatie waar reclame-uiting is/wordt geplaatst

Reclame-uitingen kunnen worden geplaatst op, aan of boven een weg en op eigen (particulier) terrein (onroerende zaak).

Weg

Volgens de begripsomschrijvingen van de APV wordt onder weg verstaan:

1. de weg, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede de daaraan liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen;
2. de –al dan niet met enige beperking- voor het publiek toegankelijke pleinen en open plaatsen, parken, plantsoenen, speelweiden, bossen en andere natuurterreinen, ijsvlakten en aanlegplaatsen voor vaartuigen.
3. de voor publiek toegankelijke stoepen, trappen, gangen, die uitsluitend tot voor bewoning in gebruik zijnde ruimte toegang geven en niet afsluitbaar zijn;
4. andere voor het publiek toegankelijke, al dan niet afsluitbare stoepen, trappen, portieken, gangen, passages e.d.; de afsluitbare alleen gedurende de tijd dat zij niet door of vanwege degenen die daartoe naar burgerlijk recht bevoegd is, zijn afgesloten.

Het begrip "weg" omvat dus méér dan alleen gemeente-, en/of provinciale-, en/of rijksgrond. Ook particulier voor publiek toegankelijk terrein valt daaronder.

Eigen (particulier) terrein (onroerende zaak)

Onder eigen terrein wordt verstaan alle grond van particulieren, niet zijnde een weg.

c. Tijdelijk of permanent

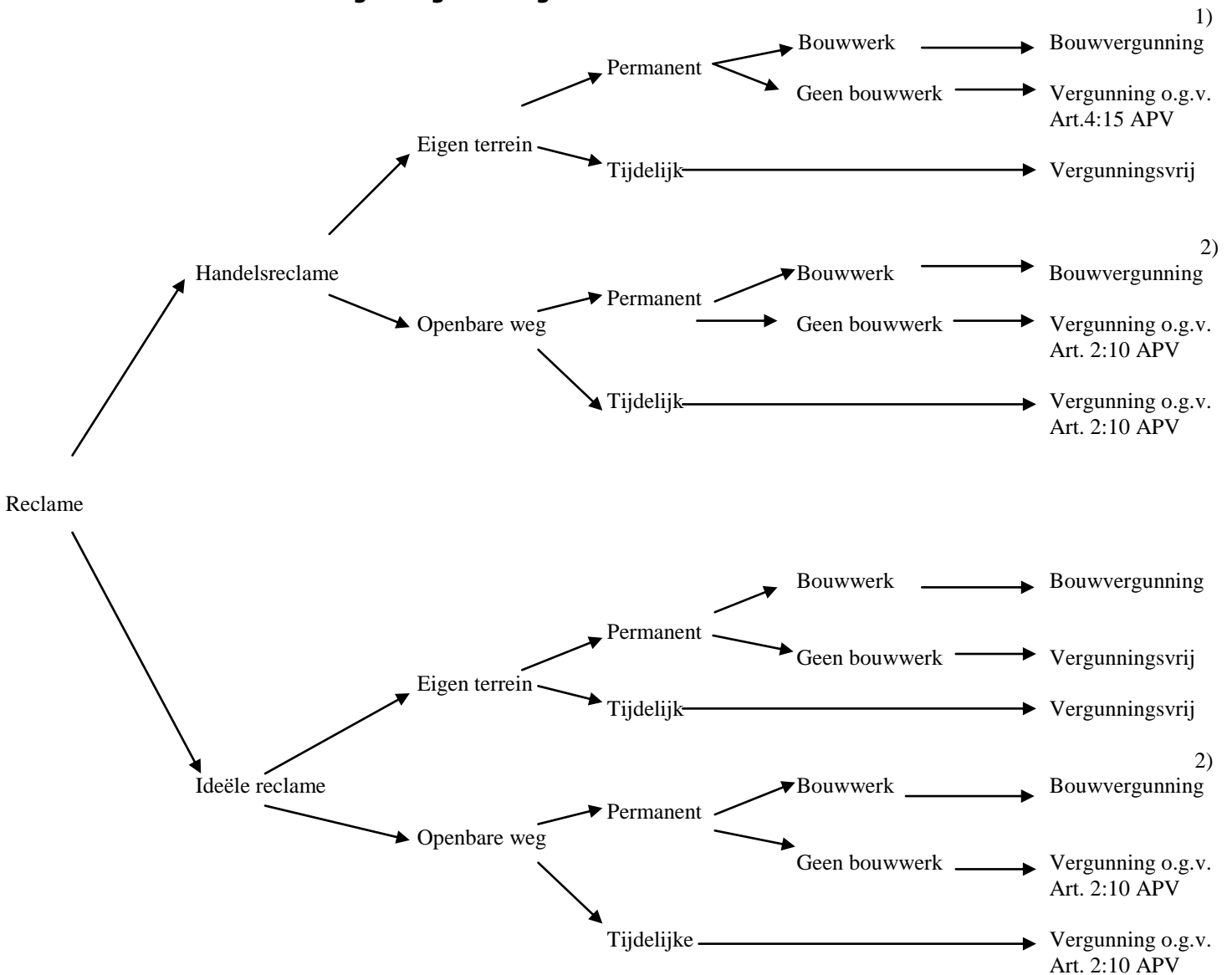
Voor kennelijk tijdelijk te plaatsen reclame-uitingen gelden andere regels dan voor permanent te plaatsen reclame-uitingen. Voor handelsreclame van kennelijk tijdelijke aard op of aan een onroerende zaak is onder voorwaarden geen vergunning nodig. Voor het plaatsen van tijdelijke handelsreclame op de weg is wel een vergunning vereist.

d. Bouwvergunningplichtig of niet

Voor het plaatsen van reclame-uitingen is een APV-vergunning vereist. Wanneer de reclame-uiting een bouwwerk is, is bovendien een bouwvergunning vereist. Ingevolge het Besluit bouwvergunningvrije en lichtbouwvergunning-plichtige bouwwerken is een lichte bouwvergunning vereist voor het plaatsen van een op de grond staande reclamezuil.

Op de volgende pagina treft u een stroomschema aan voor vergunningverlening.

2.3 Stroomschema voor vergunningverlening

- 1) Naast een bouwvergunning is tevens een vergunning o.g.v. art. 4:15 APV vereist. Weigeringsgronden o.g.v. de APV zijn verkeersveiligheid en voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van een in de nabijgelegen omroerende zaak. Binnen deze gemeente is het gebruikelijk dat, wanneer een bouwvergunning wordt afgegeven, geen APV- vergunning wordt verleend.
- 2) Naast een bouwvergunning is tevens en vergunning o.g.v. art. 2:10 APV vereist. Een APV-vergunning wordt geweigerd indien het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg, alsmede in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van de in de nabijgelegen onroerende zaak. Binnen deze gemeente is het gebruikelijk dat, wanneer een bouwvergunning wordt afgegeven, geen APV- vergunning wordt verleend.

§ 3 Wat is wel en wat is niet wenselijk op het gebied van reclame-uitingen

Zoals in de inleiding al geschetst neemt het aantal reclame-uitingen de laatste tijd sterk toe. Enerzijds komt dit door een toename aan bedrijvigheid, maar anderzijds door een gebrek aan handhaving van de regels. Gebrek aan toezicht leidt immers altijd tot een toename van ongeoorloofde activiteiten. Omdat de toename aan reclame-uitingen gevolgen heeft voor het uiterlijk aanzien van de gemeente dient een bezinning plaats te hebben over wat wel en niet wenselijk is. In het bestek van dit advies kom ik daar slechts gedeeltelijk aan toe. Met name daar waar het gaat om redelijke eisen van welstand is het nodig dat de Welstandscommissie zich daarover buigt.

3.1. Handelsreclame op eigen terrein

Met name is een toename van permanente handelsreclame op eigen terrein te constateren. In het buitengebied is een ander soort bedrijvigheid ontstaan t.o.v. 10 á 15 jaar geleden. In toenemende mate ontstaan daar niet-agrarische bedrijven en agrarische bedrijven met nevenactiviteiten, zoals de agrariër met een camping of met een kaasmakerij. Al dit soort activiteiten leiden tot extra reclame-uitingen in het buitengebied, die, als dit niet op bescheiden schaal gebeurt, leiden tot 'horizonvervuiling'.

Ook is een toename aan reclame-uitingen te constateren in de woongebieden. Dit is het gevolg van een toename van aan huis gebonden beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten. Ook deze activiteiten leiden tot extra reclame-uitingen, die, als dit niet op bescheiden schaal gebeurt, het karakter van een woonwijk aantasten.

Verder is er een toename van reclame-uitingen te constateren bij de diverse tuincentra en andere gelijksoortige bedrijven. Daar waar dit in het buitengebied is tast dit de kwaliteit van de omgeving aan.

Tot slot is een toename van reclame-uitingen te constateren bij de diverse sportterreinen. Deze activiteit is een bron van inkomsten voor de sportverenigingen. Een veelheid van reclame-uitingen is ontsierend voor de omgeving.

Om te voorkomen dat de gemeente door de toename van permanente reclame-uitingen op eigen terrein (verder) ontsierd wordt is een bezinning vereist over wat wel en wat niet wenselijk is.

Wijziging welstandsnota

Reclame-uitingen waarvoor een bouwvergunning en/of een APV-vergunning is vereist, dienen te voldoen aan redelijke eisen van welstand. In de Welstandsnota 2004 zijn voor de in de nota onderscheiden deelgebieden op bescheiden schaal richtlijnen gegeven waaraan reclame-uitingen dienen te voldoen. Deze richtlijnen zijn vrij algemeen gesteld, waardoor het moeilijk is om in specifieke gevallen een aanvraag om vergunning goed te kunnen toetsen. Wat redelijke eisen van welstand zijn, hoeveel reclame-uitingen per bedrijf opgesteld mogen worden en waar de reclame-uitingen aan moeten voldoen is op dit moment niet voldoende duidelijk. Bij de evaluatie van de Welstandsnota kan dit aspect worden betrokken.

Omdat uw college te kennen heeft gegeven dat gelet op het belang voor verenigingen niet alles onmogelijk moet worden gemaakt wordt het volgende opgemerkt. Voor het plaatsen van permanente vanaf de weg zichtbare handelsreclame rondom sportvelden en op clubgebouwen is een bouwvergunning vereist dan wel een APV-vergunning. Aanvragen voor beide vergunningen moeten worden getoetst aan de Welstandsnota. In de Welstandsnota staat daarover het volgende vermeld: "De sportcomplexen komen voornamelijk voor aan de rand van de kernen en in het buitengebied. Het ambitieniveau is het handhaven van het groene karakter. Van belang is dat de sportvelden en de bijbehorende accommodatie op een goede wijze ingepast worden in het landschap of de groene omgeving. De gemeente streeft naar behoud van de aanwezige groene kwaliteiten van de gebieden. Bebouwing in deze gebieden moet relatief ondergeschikt zijn aan en moet passen binnen de groene verschijningsvorm en karakter van het gebied. Verder moet reclame geïntegreerd worden in de architectuur en tot het hoogst noodzakelijke beperkt blijven". Vanaf de weg zichtbare handelsreclame op en rondom sportvelden dient daarom beperkt te blijven. Omdat dit evenwel consequenties kan hebben voor de verenigingskas (aan reclame wordt immers verdiend) moet het toestaan c.q. weigeren van reclamevergunningen kritisch worden bekeken.

3.2 Reclame op, aan of boven de openbare weg

Ook hier is een toename van reclame-uitingen te constateren. Volstaan kan evenwel worden met een goede handhaving van de huidige regelgeving. Het hieronder geschetste beleid is het tot nu toe gevoerde beleid, zoals dat door BM bij de afgifte van vergunningen wordt gehanteerd.

Handelsreclame op de weg

- Reclameborden voor handelsreclame in bermen (rotonden) of aan de buitenkant van een hek worden niet toegestaan. Door de aanwezigheid van dit soort reclame wordt de gemeente onnodig ontsierd. Verder kan dit soort reclame van invloed zijn op de verkeersveiligheid. Reclame-uitingen in de berm kunnen een belemmering vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud daarvan. Handelsreclame behoort daarom op eigen terrein te geschieden.
- Bedrijfsverwijzingsborden aan lichtmasten, anders dan in de vorm van de geel-blauwe verwijzingsborden van de gemeente, en overige reclame-uitingen aan lichtmasten worden niet worden, omdat dit ontsierend is voor de leefomgeving.
- Reclame op plattegronden bij de ingangen van de gemeenten wordt toegestaan om deze borden kostendekkend te maken. Voorgesteld wordt dit beleid te continueren.
- Reclame op abri's wordt eveneens om kostendekkende redenen toegestaan. Voorgesteld wordt om deze gedragslijn te continueren.
- Aankondigingen van seizoensproducten op de weg, bijvoorbeeld de verkoop van asperges of kersen, worden niet toegestaan. Dit soort handelsreclame dient op eigen terrein te geschieden (Onder bepaalde voorwaarden is tijdelijke handelsreclame op eigen terrein vergunningsvrij).
- Reclame-aanduidingen tijdens de Vierdaagse. Hiervoor bestaat een aparte regeling.

Ideële reclame op de weg

- Reclame-uitingen voor evenementen worden toegestaan voor zover dit zijn aankondigingen van evenementen binnen de gemeente (dus geen evenementen in de Jan Massinkhal).
- Aankondigingen voor evenementen buiten de gemeente mogen uitsluitend op door de gemeente geplaatste publicatieborden bij de Veldsingel en de Molensingel in Malden, De Waay in Heumen, de Hoogstraat in Overasselt en het Kerklaantje in Nederasselt worden geplakt.
- Reclame-uitingen mogen maximaal 14 dagen blijven staan.
- Reclame-uitingen moeten na beëindiging van de activiteit waarvoor ze zijn geplaatst, direct worden verwijderd.
- Binnen de gehele gemeente mogen maximaal 10 aankondigingen per activiteit worden geplaatst.
- De aankondigingen mogen het uitzicht op de weg niet belemmeren.
- De aankondigingen mogen de verkeersveiligheid niet in gevaar brengen.
- De aankondigingen moeten deugdelijk worden bevestigd.
- Er mogen geen spandoeken over de weg gehangen worden.
- Verkiezingsborden.
 1. Voor de verkiezingen worden op diverse plaatsen binnen de gemeente verkiezingsborden neergezet. Op deze borden mogen uitsluitend reclame-uitingen van de diverse politieke partijen worden geplaatst.
 2. "Tevens mogen bij gemeenteraadsverkiezingen sandwichborden worden geplaatst mits:
 - per politieke partij niet meer dan 100 borden worden geplaatst;
 - de borden maximaal 28 dagen voor de verkiezingen worden geplaatst
 - de borden verwijderd worden binnen een week na de verkiezingen;
 - overigens voldaan wordt aan de eisen van veiligheid en deugdelijkheid."
- Reclame-aanduidingen tijdens de Vierdaagse. Hiervoor bestaat een aparte regeling.

§ 4 Uitvoering

Met de vaststelling van de onder 3.1. genoemde reclameregeling ontstaat een handvat om verdere wildgroei van handelsreclame op eigen terrein tegen te gaan. Met de onder 3.2 vastgestelde regeling kan wildgroei van reclame op de openbare weg tegengegaan worden.

4.1 Vergunning/overgangsrecht

Verzoeken om vergunning worden overeenkomstig het in deze nota weergegeven beleid afgehandeld. Indien sprake is van een reclame-uiting die niet past in dit beleid, maar waarvoor in het verleden

vergunning is afgegeven, mag deze aanwezig blijven totdat deze uiting aan vervanging toe is. Bij vervanging dient de vergunninghouder conform de wettelijke bepalingen en deze criteria te handelen.

4.2 Handhaving

Diegenen die niet in het bezit zijn van een vergunning dienen de situatie in overeenstemming te brengen met de geldende wetgeving en beleidslijn. Dit kan betekenen dat een vergunning moet worden aangevraagd, maar het kan ook betekenen dat de omvang van een bord of de situering ervan moet worden aangepast of zelfs verwijderd. Afhankelijk van de locatie en de tijd dat een reclame-uiting aanwezig is zal voor de verwijdering een concrete termijn geboden worden. Verder zal afhankelijk van de locatie gekozen worden voor bestuursdwang of een aanschrijving onder dwangsom.

Reclame op eigen terrein:

Indien duidelijk is dat geen vergunning kan worden verleend, worden betrokkenen aangeschreven de borden te verwijderen. Daarbij bestaat de keuze tussen toepassing bestuursdwang of het opleggen van een dwangsom. Gekozen wordt voor het opleggen van een dwangsom, omdat daarmee het doel (de verwijdering) op de minst bezwarende wijze kan worden bereikt. De hoogte van de dwangsom zal afhankelijk zijn van de aard van de reclame (handelsreclame of ideële reclame) en de locatie.

Wanneer het gaat om handelsreclame zal de dwangsom hoger zijn dan wanneer het om ideële reclame gaat. Voor locaties die bij uitstek ongeschikt zijn voor reclame-uitingen (dit is geregeld in de Welstandsnota) zal een hogere dwangsom opgelegd worden dan voor situaties elders.

Verder zal de begunstigingstermijn voor het verwijderen van de reclame-uitingen afhankelijk gesteld moeten worden van de duur dat deze aanwezig zijn:

- a. reclame-uitingen die korter dan twee jaar aanwezig zijn, moeten binnen twee maanden verwijderd worden;
- b. reclame-uitingen die langer dan twee jaar maar korter dan vijf jaar aanwezig zijn mogen gedurende een overgangstermijn van één jaar aanwezig zijn en moeten dan verwijderd worden (de houder van de reclame-uiting dient zelf aan te tonen dat de betreffende uiting reeds twee jaar aanwezig is).
- c. reclame-uitingen die langer dan vijf jaar aanwezig zijn mogen gedurende een overgangstermijn van twee jaar aanwezig zijn en moeten dan verwijderd worden
- d. de houder van de reclame-uiting dient zelf aan te tonen dat de betreffende uiting gedurende een bepaalde termijn aanwezig is.

Reclame op de weg

Als het gaat om reclame-uitingen op de weg wordt gekozen voor bestuursdwang. Vaak wordt door misplaatste borden overlast ervaren en dan moeten deze op korte termijn verwijderd worden. Wordt aan een aanzegging tot verwijdering van een reclame-uiting niet binnen de daarvoor gestelde termijn voldaan, dan zal deze reclame-uiting door de gemeente op kosten van de overtreder worden verwijderd. De reclame-uiting kan dan tegen betaling teruggehaald worden bij de gemeentelijke werkplaats.

§ 5 Taken

5.1. Vergunning verlening

De afdelingen, die zich met de vergunning verlening bezig houden, zijn:

- De vergunningverlening op basis van artikel 2:10 APV:	PUZA/FLO
- De vergunningverlening op basis van artikel 4:15 APV:	PUZA/FLO
- Bouwvergunningen voor reclamebouwwerken:	FLO
- Welstandstoetsing o.g.v. de Woningwet en de APV:	Het Gelders Genootschap.

5.2 Handhaving:

Voor de opsporing van overtredingen heeft de gemeente een opsporingsambtenaar in dienst. Daarnaast worden overtredingen waargenomen door de buitendienst (FLO).

De afdelingen, die zich met de handhaving bezighouden zijn:

- FLO voor overtredingen op, aan of boven de weg (artikel 2:10 APV):

Het gaat hier bijvoorbeeld om bewegwijzering die afwijkt van de door de gemeente aangebrachte blauw/gele borden. Of bijvoorbeeld om bedrijfsaanduidingen in de berm van de weg. Na signalering van de overtreding verzoekt de opsporingsambtenaar betrokkenen deze borden weg te halen. Mocht verdere juridische actie nodig zijn dan verzorgt FLO dit.

- FLO voor overtredingen op of aan een onroerende zaak (artikel 4:15 APV):
Het gaat hier om aan panden of op erven aangebrachte reclame-uitingen.
Na signalering verzorgt FLO de dwangsomaanschrijving.
- FLO voor overtredingen Woningwet (bouwen zonder bouwvergunning):
Na signalering van de overtreding verzorgt FLO de dwangsomaanschrijving.
Bij de handhavingactie zal per gebied worden opgetreden, waarbij de doorgaande wegen en met name de doorgaande weg in Malden richting Molenhoek, prioriteit heeft. Voordat begonnen wordt met handhaving zal per gebiedsdeel daaraan bekendheid worden gegeven door middel van een bericht in de Regiodiek.

§ 6 Voorlichting

Handhaving van de wetgeving zal slagen als:

- de burger op de hoogte is van de wetgeving en
- de burger erop gewezen wordt dat bij niet-naleving van de voorschriften handhavend wordt opgetreden.

Het is daarom noodzakelijk dat aan de vaststelling van het beleid door uw college ruime bekendheid wordt gegeven door publicatie in de Regiodiek en op de gemeentelijke internetsite www.heumen.nl.

§ 7 Evaluatie

Om te beoordelen of een nieuwe regeling voldoet aan de verwachtingen is het van belang deze zaak over twee jaar te evalueren.

§ 8 Stappenplan

Om tot een afronding van de zaak te komen dienen de volgende stappen te worden gezet:

- Wijziging Welstandsnota door de gemeenteraad (bij de herziening van de Welstandsnota)
- Evaluatie over twee jaar.

Malden, september 2010